

Hội thảo khoa học quốc tế “Đại học Đông Dương trong nền giáo dục Pháp-Việt nửa đầu thế kỷ XX - Những vấn đề lịch sử và văn hóa”

Ngày 16/5/2016, tại Hà Nội, trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế với chủ đề “Đại học Đông Dương trong nền giáo dục Pháp - Việt nửa đầu thế kỷ XX - Những vấn đề lịch sử và văn hóa” với sự tham dự của đông đảo các học giả, nhà nghiên cứu trong và ngoài nước. Hội thảo được tổ chức nhân kỷ niệm 110 năm (16/5/1906 - 16/5/2016) thành lập Đại học Đông Dương - tiền thân của ĐHQGHN.

Đại học Đông Dương được Pháp thành lập ngày 16/5/1906 tại Hà Nội, là thiết chế đại học hiện đại đầu tiên ở Việt Nam với mô hình đại học đa ngành, có tính liên thông và có quyền tự chủ cao. Đại học Đông Dương cho phép những nhà nghiên cứu đương thời tham gia một cách tích cực vào cộng đồng khoa học quốc tế, đó cũng là nền tảng lịch sử cho phép những thế hệ sinh viên của Việt Nam có thể học tập và nâng cao trình độ.

ĐHQGHN được kế thừa và tiếp nối truyền thống đại học lâu dài từ Đại học Đông Dương về danh tiếng của đội ngũ các nhà giáo, nhà khoa học có tầm ảnh hưởng lớn. ĐHQGHN ra đời năm 1993 là sự tiếp nối của mô hình đại học đa ngành, đa lĩnh vực nhưng được nâng lên ở một tầm cao mới, với những kỳ vọng mới.

Với 16 tham luận, Hội thảo tập trung vào hai nội dung chính: Đại học Đông Dương - Những vấn đề về giáo dục đại học; Đại học Đông Dương và sự phát triển giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực

Việt Nam. Theo đó, các đại biểu tập trung thảo luận, phân tích các vấn đề về sự du nhập của giáo dục châu Âu vào Việt Nam nửa đầu thế kỷ XX; Đại học Đông Dương với vấn đề hiện đại hóa và giải phóng dân tộc; về sự kiện thành lập Đại học Đông Dương và tác động của nó đến sự phát triển của nền giáo dục Việt Nam thời hiện đại trong việc kiến lập một mô hình phát triển mới với nhiều ngành, lĩnh vực khoa học mới, cách thức tư duy, tiếp cận mới.

Tại Hội thảo, một số tham luận cũng làm rõ tính kế thừa, phát triển và sáng tạo của ĐHQGHN ngày nay. Đồng thời giới thiệu kho sách quý của Đại học Đông Dương về các ngành khoa học cơ bản được hình thành ngay khi Đại học Đông Dương được thành lập, hiện đang được lưu giữ tại Trung tâm Thông tin - Thư viện, ĐHQGHN. Qua đó, nêu bật ý nghĩa lịch sử và ý nghĩa khoa học của kho sách quý Đại học Đông Dương với hơn 4.000 cuốn sách về các chuyên ngành đã được đào tạo ở những cơ sở đào tạo đại học tại châu Âu thời đó như Toán học, Vật lý học, Hóa học, Sinh vật học, Sinh lý học, Y học, Nông học, Văn học, Lịch sử, Địa lý... Với các ngành khoa học xã hội và nhân văn, kho sách này càng có ý nghĩa khoa học đặc biệt. Các nhà nghiên cứu có thể tìm kiếm ở đây những cuốn sách quý nghiên cứu về các nước Đông Dương giai đoạn từ giữa thế kỷ XIX đến giữa thế kỷ XX từ các lĩnh vực khảo cổ học, dân tộc học, văn hóa học, đời sống xã hội, chính trị, kinh tế..., đến hoạt động của nền cai trị của chế độ Thực dân với bộ Công báo đồ sộ, cuộc sống thường nhật của mọi tầng lớp xã hội, kèm theo những bức ảnh chân thực và sinh động...

TÚ AN

Hội thảo khoa học “Cộng đồng ASEAN và sự chuẩn bị của thanh niên”

Ngày 24/5/2016 tại Hà Nội, Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam đã tổ chức Hội thảo khoa học “Cộng đồng ASEAN và sự chuẩn bị của thanh niên”. Hội thảo thu hút sự tham dự của đông đảo các nhà nghiên cứu trẻ đến từ các viện nghiên cứu chuyên ngành thuộc Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam, các nhà khoa học trẻ đến từ Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Thư viện Quốc gia Việt Nam,...

Hội thảo hướng tới mục tiêu xem xét sự chuẩn bị của đoàn viên thanh niên Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam nói riêng và các nhà khoa học trẻ nói chung đối với Cộng đồng ASEAN, đưa ra những khuyến nghị để đoàn viên thanh niên có thể chuẩn bị tốt hơn nữa cho việc hội nhập Cộng đồng ASEAN. 5 báo cáo được trình bày tại Hội thảo trong 2 phiên thảo luận: Phiên 1 - *Những vấn đề chung*; Phiên 2 - *Cộng đồng ASEAN và thanh niên*.

Cộng đồng ASEAN (AC) với ba trụ cột (Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN, Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN, Cộng đồng Kinh tế ASEAN) chính thức được thành lập ngày 31/12/2015 đã đánh dấu bước trưởng thành mới của quá trình hợp tác trong khu vực. *Cộng đồng Chính trị - An ninh ASEAN* hướng tới một nền hòa bình và an ninh cho khu vực dựa trên những cam kết an ninh và các nỗ lực xây dựng lòng tin, ngăn ngừa xung đột, tái thiết sau xung đột của các nước thành viên. *Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN* hướng nhiều vào mục tiêu thu hẹp khoảng cách phát triển, hướng phát triển vì con người, xây dựng một cộng đồng có tính cố kết cao. *Cộng*

đồng Kinh tế ASEAN (AEC) được quan tâm nhiều nhất, có 4 đặc trưng chính là: Một thị trường và một cơ sở sản xuất đơn nhất; Một khu vực kinh tế có khả năng cạnh tranh cao; Một khu vực phát triển kinh tế đồng đều; Một khu vực hội nhập đầy đủ vào nền kinh tế toàn cầu. Với những cam kết về các lĩnh vực kinh tế, AEC có tác động sâu sắc đến người dân của tất cả các nước thành viên ASEAN trong đó có Việt Nam.

Tại Hội thảo, các đại biểu đặc biệt nhấn mạnh đến những thách thức của Cộng đồng Kinh tế ASEAN đối với các thành viên mới của ASEAN, trong đó có Việt Nam, trên các lĩnh vực sản xuất hàng hóa và lao động có tay nghề, tập trung vào 2 thách thức lớn tương ứng với 2 nhiệm vụ đối với lực lượng thanh niên của Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam. *Một là*, việc tự do di chuyển lao động có kỹ năng làm cho lực lượng lao động của Việt Nam mất các việc làm tay nghề cao vào tay lực lượng lao động của các nước thành viên ASEAN có trình độ phát triển hơn, đặc biệt là trong bối cảnh một bộ phận lớn lao động của nước ta nói chung, của Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam nói riêng gặp vấn đề về trình độ chuyên môn, khả năng ngoại ngữ, chưa sẵn sàng cho sự tự do của thị trường lao động khu vực. *Hai là*, nhận thức và sự hiểu biết của người dân Việt Nam về Cộng đồng ASEAN chưa đầy đủ. Với tư cách là những nhà nghiên cứu về khoa học xã hội và nhân văn, các nhà khoa học trẻ phải: (1) là những người có sự am hiểu cần thiết về cộng đồng này; (2) có tri thức cần thiết về Cộng đồng ASEAN để truyền tải cho các bộ phận xã hội khác ít có cơ hội tìm hiểu về lợi ích cũng như thách thức mà Cộng đồng ASEAN mang lại.

LÊ HỮU